Telefon-ärendet

1886

Stockholm den 28 April kl. 11 e. m.

Riksdagen.

Riksdagens båda kamrar ha antagit stenkolslagen, om trenne punkter kunna sammanjämkas, såsom troligt är.

Hofvet.

Kronprinsessan har återkommit till hufvudstaden.

Sjukdomsfall.

Hans excellens statsministern Themptander har häftigt insjuknat. Han lider af andnöd.

Utrikes.

Grekland har följt Frankrikes råd och afstått från sin beväpnade politik, men väntar att makterna visa det sin erkänsla (på Turkiets bekostnad).

Från allmänheten.

Ännu en gång telefonfrågan!

Enligt "En telefonwäns" yttrande skulle man kunna antaga, att Öfwer-Kalix' hufwudsakliga förbindelse med kusten går till Neder-Kalix kyrkostad, men ett faktum är, att köpmännen i Öfwer-Kalix taga alla sina waror till Töre (undantagandes en liten del af sågwerken Gyljens och Rödupps waror) och att dessa waror skjutsas från Töre hufwudsakligen af Öfwer-Kalixboar. Widare går posten till Öfwer-Kalix från Töre och ej från det kyrkostaden närmast liggande postkontoret i Stråkanäs eller Rolfs eller hwad byn må heta; likaså hafwa Öfwer-Kalixboarne sin telegrafadress till Törefors telegrafstation.

Om det nu ock ej war otidsenligt (tankarne härom kunna ju wara delade) af Öfwer-Kalix socken, att ej wilja anslå medel till en telefonledning, war det kanske ej heller otidsenligt af den kommun, som förklarade hwarje telefonledning till Öfwer-Kalix öfwerflödig eller huru? **Frågwis.**

Ett steg framåt

gick det för alla nykterhetswänner i deras sträfwan annandag påsk i Neder-Luleå, der kommunalstämma hölls i anledning af att twänne handlande från Gamla staden sökt och erhållit kommunalnämdens tillåtelse att försälja mindre qvantum win än 10 liter. Kronofogden J. O. Curtelius framhöll mot detta kommunalnämdens beslut i wäl lagda och grundade ord det orätta uti att i stället för att inskränka, utwidga superiet och förkasta den nyss utkomna författningen. Han slutade med att yrka att stämman hölle sig till lagbestämmelserna i fråga, hwilket af kronolänsmannen Eckhéll äfwen understöddes och enhälligt af stämmans röstegande medlemmar med ja besvarades. Tack och heder åt de män, som af nitälskan ställa sig i spetsen för en god sak, werka för dess framgång och hellre se sitt folk höjas ur det moraliska onda än liknöjda lemna

i parti och mi

Rea

af Handlanden
varulager, deribla
galoscher och Salt
fortfar tills vidar
Luleå den 20
Sy

Trädgårds
af k
Träd
Blomsterpl
sä
Trädgårds
Priskur

Rea
Klädnin
Damkra
Schalar
Tryckt
hos

Ma
till Sommark
1: 40 pr aln

Nytt sc
Tapet
inkommet med
till fabrikspris
hos Ri

St
Asfaltp
Förhyd
lekar, i
Triskeb
merade och god

De tryckta ...
och sparsamhet med allmänna medel.
hållet hafwa wi hört flere röster som
emot, att ett badhus skulle uppföras
bekostnad. Arbetarne och de mindre b
här liksom annorstädes ej begagna
baden i den allmänna inrättningen,
fullt med afundsamma blickar se de
lade göra detta, och lätt komma til
staden uppfört badhuset för herrarne

All anledning till dylikt tal skulle
wikas, om badhuset kunde åstadkomm
lagsbildning. De flesta samhällsm
ha insigt om bads betydelse för h
finnande, skulle sannolikt med glädje
och till detsamma lemna sin skärf,
utdelning i kontanter. Man skulle
kunna åstadkomma ett tidsenligt och b
Tarfliga badinrättningar locka ej m

Nu är det uppenbart att en bad
så liten stad som Luleå swårligen
med nödig förtjenst. Åtgången af
tan å maskineriet och anläggninge
aflöningarne blifwa ganska dryga
betäckas af badbiljetterna. Ej hel
blifwa så talrika, att badningen
Man skulle nödgas inskränka bad
dagar. Men wid uppeldningen af
skinerier de faststälda baddagarne
wis mycket mera bränsle åtgå
ånga framställas och watten upp
wärmas för hwarje bad, än om
gå i ett och utan afsläckningar.
kunna ske, om med badinrättnin
tidsenlig twättinrättning. Båd
kunde hafwa samma ångpanna,
uppfordringswerk och samma mot
ningen skall med all säkerhet få
natt och dag, hwadan alltså ån
wara uppe för att när som helst
till badrummen.

Nu torde någon mena, att wi
twättinrättning. Men enligt w
just det Luleå stad behöfwer.
Wadstena finnes en sådan, och
och lemna egaren god inkomst.
tydligt större än Wadstena hwa
träffar. Det fins sålunda ing
wårt samhälle ej skulle kunna bä
ning. Hwad som ytterligare t
anläggning i Luleå, är swårig
den kalla årstiden att werkstä
gamla sättet. Detta weta nogsa
och twätterskor. Swårast är d
torr. Hos twätterskorna sker t
för spislarne, och witnar den g
linnet nogsamt om rök och da
skande efter twätten. Eller o
genom wattnets urfrysning,
process, hwarigenom kläderna
alla upptänkliga sätt. I en
nutidens slag sker torkningen
dande af centrifugalkraften. Klä
en halftimme, utan slitning och

I en twättinrättning behöfw
utom ej slita så ondt, som de
bryggorna under bar himmel
för wår beqwämlighet och tref

Ännu en gång upprepa wi

Till Kongl. Telegrafstyrelsen!

Efter att nu hafva fått del af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Luleå utlåtande af den 22 förlidne månad öfver vårt underdåniga anbud att på vissa vilkor anlägga och till Telegrafverket öfverlemna en telefonledning mellan Nederkalix kyrkoby och Bränna, taga vi oss friheten, att med följande andragande i ämnet vördsamligen ytterligare inkomma.

Då fråga gäller, att åt en ort, som hittills varit i saknad af en viss kommunikationsled, sådan förskaffa, så synes det oss vara oafvisligt att visserligen i första hand taga uti med den, som erbjuder de största fördelarne, och som af alla parter erkännes "såsom för det allmänna af vigt", och icke med en sådan som är af trifvelaktig betydelse, samt vidare att icke, utan afseende på de begränsade resurserna, splittra krafterna på, såsom i förevarande fall, tvenne alternativ, så att hvarken det ena eller det andra på behörigt sätt kan genomföras.

Åt denna åsigt har Landshöfdinge Embetet icke, äfven för den händelse, att dess uppfattning, att en telefonledning mellan punkterna Töre och Bränna vore af fullt lika allmän betydelse och gagn som den af oss föreslagna, skulle kunna försvaras, icke gifvit det erkännande, som kanske vederborde.

Ännu mindre motiveradt torde dess uttalande vara, om det skulle kunna bevisas, att dess uppfattning af betydelsen af de olika ledningarne icke skulle vara rigtig.

Efter att vi hafva fått del af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Luleå utlåtande af den 22 förledne månad öfver vårt underdåniga anbud att på vissa vilkor anlägga och till Telegrafverket öfverlemna en telefonledning mellan Nederkalix kyrkoby och Bråma, taga vi oss friheten, att med följande andragande i ämnet vördsamligen ytterligare inkomma.

Då fråga gäller, att åt en ort, som hittills varit i saknad af en viss kommunikationsled, sådan förskaffa, så synes det oss vara oafvisligt att visserligen i första hand taga itu med den, som erbjuder de största fördelarne, och som af alla parter erkännes "såsom för det allmänna af vigt", och icke med en sådan som är af tvifvelaktig betydelse, samt vidare att icke, utan afseende på de begränsade resurserna, splittra krafterna på, såsom i förevarande fall, tvenne alternativ, så att hvarken det ena eller det andra på behörigt sätt kan genomföras.

Åt denna åsigt har Länshöfdinge Embetet icke, äfven för den händelse, att dess uppfattning, att en telefonledning mellan punkterna Törö och Bråma vore af fullt lika allmän betydelse och gagn som den af oss föreslagna, skulle kunna försvaras, icke gifvit det erkännande, som kanske vederborde.

Ännu mindre motiveradt torde dess uttalande vara, om det skulle kunna bevisas, att dess uppfattning af betydelsen af de olika ledningarne icke skulle vara rigtig.

Det är det, som vi i det följande skola söka visa genom att uppdraga en parallel mellan de båda ändpunkterna för de ifrågasatte ledningarne, Nederkalix och Törö, bådadera tillhörande samma socken.

I vår tidigare inlaga hafva vi redan framhållit, huruson Nederkalix Kyrkoby sedan alla tider utgjort centralpunkten för uppköp och afsättning af alla de pro= dukter, som befolkningen efter Kalix elfdal haft att afyttra samt behöft inköpa, samt att från hamnarne vid Kalix elfs mynning, der äfven omfattande industriella anläggningar förefinnas, utskeppas alla sagde elfdals produkter och utlossas alla för elfdalens behof från utrikes samt största delen af de från inrikes orter kom= mande varor, och få vi framhålla följande fakta som i och för sig synes oss bevisande, nemligen att i Nederkalix Kyrkoby eller närheten deraf hafva sin boningsort:

Domhafvanden i det fögderi, hvartill ej endast Töre utan både Öfverkalix och Gellivaare socknar höra

Compagni-chefen för det Kompani, som äfven omfattar ej endast Töre utan äfven öfre Socknen

Kyrkoherden i församlingen, hvilken äfven under lång följd af år intill sin bortgång varit prost i det prosteri, hvar= till Öfverkalix hörer,

Revirförvaltaren, till hvars revir ej mindre Töre än Öfver= Kalix hörer, vidare

Läkaren, inom hvars distrikt Töre faller, och hvilken äfven i flere afseenden har att kommunicera sig med Öfver= Kalix Socken,

Apotekaren, som är egare af det i Öfverkalix befintliga filialapoteket,

Föreståndaren för Nederkalix tullstation, under hvars inspektion hela exporten från Kalix floddal bedrifves och under hvilken äfven Töre uthamn lyder, vidare i det närmaste Alla Socknens öfriga tjenstemän, äfvensom med få undantag [illegible]

vid Kalix elfs mynning, der äfven anfattande industriella anläggningar förefinnas, utskeppas alla sagde elfdals produkter och utlossas alla för elfdalens behof från utrikes samt största delen af de från inrikes orter kommande varor, och få vi framhålla följande fakta såsom för sig synes oss bevisande, nemligen att i Nederkalix kyrkoby eller närheten deraf hafva sin boningsort:
Domhafvanden i det fögderi, hvartill ej endast Töre utan både Öfverkalix och Gellivaare socknar höra
Campagni-chefen för det Kompani, som äfven anfattar ej endast Töre utan äfven öfre Socknen
Kyrkoherden i församlingen, hvilken äfven under lång följd af år intill sin bortgång varit prost i det prosteri, hvartill Öfverkalix hörer,
Revirförvaltaren, till hvars revier ej minre Töre än Öfverkalix hörer, vidare
Läkaren, inom hvars distrikt Töre faller, och hvilken äfven i flere afseenden har att kommunicera sig med Öfverkalix Socken,
Apotekaren, som är egare af det i Öfverkalix befintliga filialapoteket,
Föreståndaren för Nederkalix tullstation, under hvars inspektion hela exporten från Kalix floddal bedrifves och under hvilken äfven Töre uthamn lyder, vidare i det närmaste
Alla Socknens öfriga tjensteman, äfvensom med få undantag dess Köpmän, vice Konsuler, försäkringsagenter m. m., likasom det bolag der har sitt Kontor, som eger alla de i floddalen befintliga industriela anläggningar samt de förnämsta jordegendomar och utrikeslägenheter,

och det af den anfattning att från detta bolag hitintills utgått mer än 1/4 del af hela den skatt, som Neder- kalix, Öfverkalix och Gellivaara kommuner hafva att till Kongl. Majt och Kronan utgöra samt dessutom en ansenlig del af Korpilombolo, Tärendö och Jukkasjärvi församlingars skatte bidrag.

Till följe af alla dessa förhållanden äro på Kongl. Majts Befallningshafvandes eget initiativ åtskilliga åtgärder vidtagne för att göra Nederkalix kyrkoby till köping.

Stationen Töre får deremot sin betydelse endast genom Töreforsverk, samt såsom anknytningspunkt för den ena af socknens trenne allmänna landsvägar till Öfverkalix och såsom anlöpsstation hvarannan resa för två af de fem ångbåtar, som underhålla reguliera förbindelse med de södra orterna; denna sistnämnde omständighet dock med hänsyn till behofvet af telefonering af så underordnad betydelse att, – då förfrågningar, om vederbörande ångbåt är i sin tur eller icke, minst lika bra kunna besvaras från Nederkalix hufvudplats, – Öfverkalix kommunalstämma enhälligt förklarat sig icke hafva behof af eller vilja göra något utlägg för ledningen Töre – Strämna.

Af de sålunda anförda fakta framgår obestridligen att Nederkalix kyrkoby och omnejd utan jämförelse har och måste hafva anbyten med öfra bygden af större anfattning och mångsidigare natur, än hvad Töre har.

Detta visadt, bedja vi att vidare få fästa uppmärksamhet vid en omständighet, som utom det, att

församlingars skatte bidrag.

Till följe af alla dessa förhållanden äro på Kongl. Majt:s Befallningshafvandes eget initiativ åtskilliga åtgärder vidtagne för att göra Nederkalix kyrkoby till köping.

Stationen Töre får deremot sin betydelse endast genom Törefors verk, samt såsom anknytningspunkt för den ena af socknens tvenne allmänna landsvägar till Öfverkalix och såsom anlöpsstation hvar annan resa för två af de fem ångbåtar, som underhålla reguliert förbindelse med de södra orterna; denna sistnämnde omständighet ock med hänsyn till behofvet af telefonering af så underordnad betydelse att, – då förfrågningar, om vederbörande ångbåt är i sin tur eller icke, minst lika bra kunna besvaras från Nederkalix hufvudplats, – Öfverkalix kommunalstämma enhälligt förklarat sig icke hafva behof af eller vilja göra något utlägg för ledningen Töre – Bränna.

Af de sålunda anförda fakta framgår obestridligen att Nederkalix kyrkoby och annejd utan jemförelse har och måste hafva omtyten med öfre bygden af större omfattning och mångsidigare natur, än hvad Töre har.

Detta visadt, bedja vi att vidare få fästa uppmärksamhet vid en omständighet, som utom det, att den ger stöd åt den af oss uppställda parallelen en samt för sig är af beskaffenhet, att alternativet Nederkalix – Bränna borde erhålla obetingad företrädesrätt.

De vilkor, som Kongl. Majt i ett tidigare nådigt

bref utfärdt, för att telefonanläggningen Töre–Bränna
finge utföras, hafva enligt Landshöfdinge Embetets
eget medgifvande icke blifvit uppfyllda.

Öfverkalix Kommun har, såsom redan blifvit antydt,
vägrat att ikläda sig de densamma affordrade förbindelserne.

En del af dessa anskaffandet af stolpar, har det visser-
ligen lyckats Landshöfdingen på enskild väg förmå Töreforss
egare att åtaga sig, men som denne person förut fått vid-
kännas uppoffringar för att underhålla Töres så föga anlitade
telegrafstation, så bevisar denna omständighet en visserligen
berättigad beräkning att söka få de årliga tillskotten på Töre
telegrafstation om möjligt minskade, men icke att egaren
har något vidare intresse af att ledningen Töre–Bränna kommer
till stånd, ty då hade han visserligen gått längre, än som skett,
och åtagit sig alla de fordrade förpligtelserne men en vigtig
del af de förutsatta vilkoren är ännu icke uppfylld, och torde det
ingalunda hafva varit Kongl. Majts mening, att denna ledning
skall par force genomföras genom att detta af andra allmänna
medel substitueras, hvad intresserade Kommuner vägra att erlägga.

Det egendomliga förhållandet råder således att hvarken de [illegible]
eller andra Kommuner eller trafikerande, ja icke ens Töreforss egare
visat något (verkligt) intresse för Töre-linien och, för Kongl. Majts Befallningshafvande sjelf
måste det väl snarare vara en fördel att kommunicera sig med Öfverbyggden via Nederkalix än via Töre då
den först[?] [illegible] telegrafstationen föreslås af Kommunikationen och kanske [illegible] längre [illegible] än Töreforss stationen.

Hvad som särskildt beträffar de af Kongl. Majts Befallningshafvandes
på oss ställde ökade fordringarne, så måste vi, ehuru med synnerlig ledsnad,
förklara, då här enligt vår uppfattning ej är fråga om offer för något
serioust allmänt väl, att vi ej kunna underkasta oss desamma.

Som Kongl. Majts Befallningshafvande sjelf i sitt utlåtande åt den
af oss föreslagna ledningen gifvit det vitsord, att den är "för orten af största
nytta och för det allmänna af vigt", samt vi i det föregående tro oss hafva be-
visat, att ledningen Töre–Bränna ingalunda är berättigad till enahanda er-

En del af dessa anskaffandet af stolpar, har det visserligen lyckats Landshöfdingen på enskild väg förmå Töreforss egare att åtaga sig, men som denne person förut fått vidkännas uppoffringar för att underhålla Töres så föga anlitade telegrafstation, så bevisar denna omständighet en visserligen berättigad beräkning att söka få de årliga förlusterna på Töre telegrafstation om möjligt minskade, men icke att egaren har något vidare intresse af att ledningen Töre-Bränna kommer till stånd, ty då hade han visserligen gått längre, än som skett, och åtagit sig alla de fordrade förpligtelserna, men en vigtig del af de förutsatta vilkoren är ännu icke uppfyld, och torde det ingalunda hafva varit Kongl. Majts mening, att denna ledning skall par force genomföras genom att deltill af andra allmänna medel substitueras, hvad intresserade Kommuner vägra att erlägga.

Det egendomliga förhållandet råder således att hvarken denna eller andra Kommuner eller trafikerande, ja icke ens Töreforss egare visat något verkligt intresse för Töre-linien och, för Kongl. Majts Befallningshafvande sjelf måste det väl snarare vara en fördel att kommunicera sig med Öfverbygden via Nederkalix än via Töre, då den förstnämnda telegrafstationen förestås af Kommissarie och hålles tillgänglig längre öppen än Töre stationen.

Hvad nu särskildt beträffar de af Kongl. Majts Befallningshafvandes på oss stälde ökade fordringarne, så måste vi, ehuru med synnerlig ledsnad, förklara, då här enligt vår uppfattning ej är fråga om offer för något seriöst allmänt väl, att vi ej kunna underkasta oss desamma.

Som Kongl. Majts Befallningshafvande sjelf i sitt utlåtande åt den af oss föreslagna ledningen gifvit det vitsord, att den är "för orten af största nytta och för det allmänna af vigt", samt vi i det föregående tro oss hafva bevisat, att ledningen Töre-Bränna ingalunda är berättigad till enahanda erkännande samt då vederbörande Kommuner undandragit sig att ikläda sig de af Kongl. Majt. fordrade förbindelserna, och ledningen Nederkalix-Bränna icke kan komma till stånd, utan att de disponibla resurserna för dess genomförande användas, så dristar vi ödmjukligen anhålla, att Kongl. Telegrafstyrelsen, oberoende af de invändningar, som, till följe af olika uppfattningar, förekommit, täcktes gifva sitt förord åt den af oss gjorde ansökningen.

Afskrift

Till Kongl. Telegraf Styrelsen.

Med återställande af närlagda remissakt, innefattande Aktiebolaget Bergman, Hummel et Companis underdåniga ansökning i fråga om anläggande af en allmän telefonledning mellan Neder Kalix och Bränna, har Konungens Befallningshafvande äran anföra följande:

Konungens Befallningshafvande instämmer till fullo i sökande bolagets påstående, att en telefonledning mellan Neder Kalix kyrkoby och Bränna är för orten af största nytta och för det allmänna af vigt och är derför villig att, i hvad på Konungens Befallningshafvande kan ankomma, verka för, att en allmän telefonförbindelse till Nederkalix måtte kunna komma till stånd i så nära öfverensstämmelse som möjligt med sökandenas välvilliga anbud.

Oförändradt kan likväl detta tillbud icke af Konungens Befallningshafvande förordas. Bolagets framställning förutsätter nemligen, att anläggningen mellan Neder Kalix och Bränna skulle träda i stället för den genom Kongl. Brefvet den

et Companis underdåniga ansökning i fråga om anläggande af en allmän telefonledning mellan Neder Kalix och Bränna, har Konungens Befallningshafvande äran anföra följande.

Konungens Befallningshafvande instämmer till fullo i sökande bolagets påstående, att en telefonledning mellan Neder Kalix kyrkoby och Bränna är för orten af största nytta och för det allmänna af vigt och är derför villig att, i hvad på Konungens Befallningshafvande kan ankomma, verka för, att en allmän telefonförbindelse till Nederkalix måtte kunna komma till stånd i så nära öfverensstämmelse som möjligt med sökandenas välvilliga anbud.

Oförändradt kan likväl detta tillbud icke af Konungens Befallningshafvande förordas. Bolagets framställning förutsätter nemligen, att anläggningen mellan Neder Kalix och Bränna skulle träda i stället för den genom Kongl. Brefvet den 13 Mars 1885 åsyftade förbindelsen mellan Torefors och Bränna. Enligt Konungens Befallningshafvandes uppfattning är e-

Lösen 1.00
Stämpel 0.50
Summa 1.50

H. F. Pira p. t.

emellertid en telefonledning mellan sist-
nämnda tvänne punkter af fullt lika all-
män betydelse och gagn som den af bola-
get nu föreslagna ledningen. Ett önsk-
ningsmål måste fördenskull vara att astad-
komma båda de ifrågavarande telefonan-
läggningarna, utan att den nu ansökta
ledningen må undertrycka den andra.
Frågan om anläggning af telefon mel-
lan Töreforo och Bränna befinner sig i det
skick, att de af Kongl. Maj:t fastställda
vilkoren för densammas utförande nu äro
garanterade, hvadan och Konungens Befall-
ningshafvande till Kongl. Styrelsen nu af-
låter särskild framställning om sagda
företags bringande till stånd. Vid sådant
förhållande blifva de 1200 kronor, hvilkas
erhållande bolaget utbedjer sig, disponé-
rade för Törelinien, så ock det af länets
Landsting beslutade årliga bidrag.
Emellertid anser sig Konungens Befall-
ningshafvande vara pligtig att för rättvis
delning de skilda orterna emellan jem-
väl tillstyrka en allmän telefonledning
från Bränna till Neder Kalix med ett un-
derstöd, afpassadt efter orterns större kraf-
ter; och skall fördenskull Konungens Be-
fallningshafvande, derest samma ledning

beslutas, låta af medel, den Konungens Befallningshafvande disponerar, utgå i bidrag till anläggningen ett belopp af 600 kronor.

Konungens Befallningshafvande vill alltså hemställa att ledningen Bränna - Neder Kalix måtte bringas till stånd så fort sig göra låter enligt de af sökandena före-slagna grunder med följande förän-dringar: nemligen

att, såsom ofvan nämndt, omförmälda bidraget utgår till bolaget med 600 kronor samt att bolaget sjelft vidkännes den år-liga afgiften, intill dess Landstinget kan finnas villigt att dertill lemna bidrag;

att anläggningsarbetet på sökandenas be-kostnad utföres af Kongl Telegrafverkets tjenstemän;

att stationerna i Neder Kalix, Yttermorjärf och Bränna skola förestås af edsvurna personer;

samt att då sökandena verkställa telefo-nering till Central eller ändstation afgift bör af dem såsom af andra abonnenter derför erläggas.

Då nu ledning mellan Töreforss och Bränna kommer att anläggas, skulle, för-modar Konungens Befallningshafvande

de till denna ledning hörande stolpar kunna, för vägen mellan Yttermorjärf och Bränna, användas jemväl för ledningen Neder Kalix — Bränna, hvarigenom en afsevärd minskning i kostnaden för den senares anläggning vunnes.

Då Konungens Befallningshafvande ej eger tillräcklig sakkunskap om telefonledningars användbarhet på långa afstånd kan Konungens Befallningshafvande icke bedöma, huruvida icke en telefonledning kunde, sedan Töreledningen fullbordats, sträckas på telegrafverkets stolpar, eller annorledes, från Neder Kalix till Töre, hvarigenom Nederkalix kunde blifva satt i förening såväl med Töre som med Bränna, medelst en ledning som endast vore circa 1,4 mil längre än den direkta ledningen Bränna — Nederkalix. Om sådant låter sig göra, så vore dermed ett sätt gifvet att billigare, än hvad bolagets ansökning innebär, åvägabringa den åsyftade förbindelsen mellan Neder Kalix och Bränna. Landskansliet i Luleå den 22 April 1886.

Lars Berg

K. S. Husberg

Vidimeras

ex officio:

K. S. Husberg

7

Till Konungen!

Som vi förnummit att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Norrbottens Län i sitt underdåniga utlåtande af den 24 sistlidne October icke ansett sig kunna tillstyrka ~~var under den~~ den 5 sistlidne September till Kongl. Finansdepartementet ~~gjorda~~ inlemnade underdåniga ansökan om tillstånd att få anlägga en enskild telefonledning från Nederkalix Kyrkostad till våra inom Nederkalix och Öfverkalix belägna verk, så våga vi i djupaste underdånighet härmed inkomma med en ny ansökan, hvilken vi icke betvifla bör komma att röna så väl Kongl. Telegrafstyrelsens, som Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes bifall och förord.

Vi erbjuda oss nemligen, att på vår bekostnad inrätta en allmän telefonledning emellan Nederkalix telegrafstation och Bränna Kyrkoby i Öfverkalix på följande vilkor:

1:o) Att vi komma i åtnjutande af de Kronor 1200, som ~~Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande har att disponera samt erbjuda sig att till Kongl. telegrafstyrelsen inbetala.~~ som från Norrbottens läns [illegible] till telegrafverket för telef. förbindelsens upprättande med Bränna (Brä[illegible]

2:o) Att vi från lämplig trakt å Kronans mark erhålla vederlag för de stolpar, som vi för hela liniens behof från egna skogar afhemta, eller från enskilda uppköpa, på så sätt, att åtminstone halfva antalet deremot genom vederbörande revirförvaltares försorg åt oss utstämplas af till sågtimmer tjenliga träd.

3:o) Att vi blefva berättigade sätta vårt

24 sistlidne October icke ansett sig kunna
den 5 sistlidne September till Kongl Finansdepartementet
tillstyrka, vår ~~under den~~
inlemnade
~~gjorda~~ underdåniga ansökan om tillstånd att få anlägga en enskild telefonledning från Nederkalix Kyrkostad till våra inom Nederkalix och Öfverkalix belägna verk, så våga vi i djupaste underdånighet härmed inkomma med en ny ansökan, hvilken vi icke betvifla bör komma att röna så väl Kongl Telegrafstyrelsens, som Eders Kongl Majts Befallningshafvandes bifall och förord.

Wi erbjuda oss nemligen, att på vår bekostnad inrätta en allmän telefonledning emellan Nederkalix telegrafstation och Bränna Kyrkoby i Öfverkalix på följande vilkor:

1º) Att vi komma i åtnjutande af de Kronor 1200, som ~~Eders Kongl Majts Befallningshafvande har att deponera samt erbjudit sig att till Kongl telegrafstyrelsen in~~betala.

som från Norrbottens län [illegible] till telegrafverket för telef. förbindelsens upprättande med Bränna (Brä

2º) Att vi från lämplig trakt å Kronans mark erhålla vederlag för de stolpar, som vi för hela liniens behof från egna skogar afhemta, eller från enskilda uppköpa, på så sätt, att åtminstone halfva antalet deremot genom vederbörande revirförvaltares försorg åt oss utstämplas af till sågtimmer tjenliga träd.

3º) Att vi blefva berättigade sätta vårt kontor i Nederkalix samt våra verk i Öfverkalix i förbindelse med allmänna telefonledningen, äfvensom att inrätta en vexlingsapparat vid det på ungefär halfva afståndet emellan Nederkalix telegrafstation och Bränna befintliga flottningsstationen Ytternordsjerf.

4°) Rättighet för oss att utan vidare afgift få telefonera å den allmänna linien då allmän telefonering å densamma ej pågår.

5to) Att genast efter det kölen lemnat marken nästa år skyndsamt inrätta hela telefonlinien samt öfverlemna densamma till Kongl. Telegrafverket såsom Statens egendom, med rättighet för telegrafstyrelsen att låta kontrollera anläggningen och i vederbörlig ordning densamma godkänna, hvarefter tillgodonjutandet af de 1200.- Kr eller vederlag från Kronans mark för stolparne ioke begäres.

Det återstår oss nu (att i underdånighet) få anföra de motiv som föranledt denna nya ansökan.

Från urminnes tid har Nederkalix Kyrkoby utgjort centralpunkten för uppköp och afsättning af alla de produkter som befolkningen efter denna, flera socknar omfattande elfdal, haft att afyttra samt behöft inköpa.

Från Risö, numera Karlsborgs och Nyborgs hamnar vid elfvens mynning afskeppas alla sagde elfdals produkter och vid Karlsborgs hamn samt delvis äfven vid Risö och vid Kyrkobyns strand utlossas alla från utlandet kommande spannmåls- mjöl- och saltlaster samt i hufvudsak från Stockholm eller från orter inom riket kommande varor af alla slag, endast en obetydligare del af sistnämnda utlossas i Töre hamn.

Att under sådant förhållande en telefonledning från Nederkalix Kyrkoby till Bränna skall vara långt mera af behofvet

under samt afverlemna densamma till Kongl.
Telegrafverket såsom Statens egendom, med rättighet för telegrafstyrelsen att låta kontrollera anläggningen och i vederbörlig ordning densamma godkänna, hvarjemte tillgodonjutandet af de 1200.- Kr eller vederlag från Kronans mark för stolparne icke begäres.

Det återstår oss nu (att i underdånighet) få anföra de motiv som föranledt denna nya ansökan.

Från urminnes tid har Nederkalix Kyrkoby utgjort centralpunkten för uppköp och afsättning af alla de produkter som befolkningen efter denna, flera socknar omfattande elfdal, haft att afyttra samt behöft inköpa.

Från Risö, numera Karlsborgs och Nyborgs hamnar vid elfvens mynning afskeppas alla sagde elfdals produkter och vid Karlsborgs hamn samt delvis äfven vid Risö och vid Kyrkobyns strand utlossas alla från utlandet kommande spannmåls- mjöl- och saltlaster samt i hufvudsak från Stockholm eller från orter inom riket kommande varor af alla slag, endast en obetydligare del af sistnämnda utlossas i Töre hamn.

Att under sådant förhållande en telefonledning från Nederkalix Kyrkoby till Bränna skall vara långt mera af behofvet påkallad, än en linie Töre - Bränna, ligger i så öppen dag att ytterligare bevisning derför ej bör vara af nöden, men torde böra tilläggas, att den enda export, som från Töre eller rättare Siknäs hamn eger rum, är trävaror från ett enda mindre sågverk, som har ein

timmerfångst i hufvudsakligen från ett från Kalix elf alldeles skildt mindre vattendrag, samt Torneå elf, hvaremot från Karlsborg och Nyborg exporteras ensamt trävaror producerade vid 4 större verk med 16 ramar.
Minst 9,000 mattor och minst lika många säckar mjöl, förutom flera tusen tunnor salt och öfrige varor anö i Nederkalix detta år utlossade för att hufvudsakligen transporteras till Öfverkalix och derofvan belägna socknar.
En telefonledning från Törö medför ingen nytta för verkegarne och handlandena i Nederkalix, emår dessa då skulle vara nödsakade att först telegrafera till Törö för vidare befordran per telefon, sedan ånyo betala telegrafsvar tillbaka, hvaremot de söder om Törö boende, således jemväl Länsstyrelsen, icke har ringaste men utaf att telegrafera till Nederkalix i stället för Törö, tvärtom brukar Nederkalix station under sommartiden upphöjas till andra klassen, och är således denna årstid för allmänheten tillgänglig längre tid af dygnet.
Det enda skäl som skulle tala för en anläggning Törö - Bränna är den något kortare distansen, hvarigenom anläggningskostnaden skulle blefva mindre, men detta skäl förfaller äfven nu, då hvarken Staten eller Kommunen för den längre distancen får vidkännas ringaste utgift, och i betraktande af de klena skördeförhållandena hafva vi velat fritaga Kommunen ... från allt direct deltagande i kostnaderna.
Det bidrag af 175 Kronor, som Norrbot-

minst 9,000 mallor och minst lika många säckar mjöl, förutom flera tusen tunnor salt och öfriga varor års i Nederkalix detta är ut=lossade för att hufvudsakligen transporteras till Öfverkalix och derofvan belägna socknar. En telefonledning från Töre medför ingen nytta för verkegarne och handlandena i Nederkalix, enär dessa då skulle vara nödsakade att först telegrafera till Töre för vidare befordran per telefon, sedan ånyo betala telegrafsvar tillbaka, hvaremot de söder om Töre boende, således jemväl Länsstyrelsen, icke har ringaste men utaf att telegrafera till Nederkalix i stället för Töre, tvärtom brukar Nederkalix station under sommartiden uppflyttas till andra klassen, och är således denna årstid för allmänheten tillgänglig längre tid af dygnet.

Det enda skäl som skulle tala för en anläggning Töre–Bränna är den något kortare distansen, hvarigenom anläggnings=kostnaden skulle blefva mindre, men det=ta skäl förfaller äfven nu, då hvarken Staten eller Kommunen för den längre distancen får vidkännas ringaste utgift, och i betrak=tande af de klena Skördeförhållandena hafva bi velat fritaga Kommunen (orange) från allt direct deltagande i kostnaderna.

Det bidrag af 175 Kronor, som Norrbot=tens Läns Landsting förbundit sig att under 5 år årligen lemna, tillfaller Kong Tele=grafstyrelsen såsom bidrag till kostnaden för tillsyn och underhåll, och efter denna tids förlopp torde telefoninrättningen sä=kerligen sjelf bära dessa kostnader.

Vi tro oss sålunda hafva i djupaste underdånighet visat det verkliga behofvet och nyttan af en telefonledning Nederkalix – Bränna, (framför sådan Töre – Bränna) och hysa förhoppning om nådigt bifall till vår nu gjorda ansökan.

Till Kongl. Telegrafstyrelsen!

Som vi erfarit att vår hos Kongl. Maj:t gjorda underdåniga ansökan att få genom en: skild telefonledning sammanbinda vårt kontor i Nederkalix Kyrkostad med våra längs Kalix elfdal på betydande afstånd från hvarandra belägna verk, mött oväntadt motstånd från den myndighets sida som borde – synes det oss – behjerta de utomordent: liga svårigheter, hvarmed vi i denna nordliga bygd, vid skötseln af en omfattande, af omkostnader synnerligen betungad rörelse, hvari det hufvudsak: liga af ortens uppgår, hafva att kämpa, men blifvit till Telegrafstyrelsens yttrande remitterad, så få vi

Som vi erfarit att vår hos Kongl. Maj:t
gjorda underdåniga ansökan att få genom en-
skild telefonledning sammanbinda vårt kontor i
Nederkalix kyrkostad med våra längs Kalix elfdal
på betydande afstånd från hvarandra belägna verk,
mött oväntadt motstånd från den myndighets sida
som borde – synes det oss – behjerta de utomordent-
liga svårigheter, hvarmed vi i denna nordliga
bygd, vid skötseln af en omfattande, af omkostnader
synnerligen betungad rörelse, hvari det hufvudsak-
liga af ortens uppgår, hafva att kämpa, men blifvit
till Telegrafstyrelsens yttrande remitterad; så få vi
härmed, under förhoppning om att vår ansökan
måtte på gynsamt sätt af Telegrafstyrelsen dess
mer upptagas. samt på det att – såsom det förmenats –
allmänheten ej måtte härigenom blifva eftersatt
och för telefonering behöfva anlita en på utom-

oväsentligt otjenlig, allmän ledning, som den ifrågasatte Töre-Bränna, en ledning som, i det att den lett följer Kalix elfdal, icke tillgodoser korrespondenternas kraf på direkt förbindelse mellan Öfver- och Nederkalix Sockners hufvudorter, Bränna och Nederkalix Kyrkostad, med dess hufvudsakliga hamnar och förnämsta telegrafstation och lämpligaste anknytningspunkt till den öfriga verldens telegrafnät, en ledning, som för meddelanden mellan Bränna och Nederkalix nödvändiggör både telefonering och telegrafering, tilskyndar både tidsförlust och onödiga kostnader och derför af kommunerna förkastas eller, om anlagd, icke i nagon afseendevärd mån kommer att begagnas, derjemte göra följande vördsamma erbjudande.

Vi åtaga oss att, fullständigt oberoende af och fristående från vår ansökta, privata telefonledning emellan vårt kontor och våra verk, hvilken ledning, oafsedt en allmän, är för oss dess mer behöflig, som ett af dessa verk, Ytternorjeen, ligger på halfva vägen emellan Nederkalix och Bränna, på 7 mils afstånd från hvarandra belägna Stationer, men mot tillgodonjutande af det länets bidrag af 1200 kronor, som till telegrafverket ingått för ledningen Töre-Bränna samt mot att få vederlag för stolparne till den allmänna ledningen från Kronans skogar medelst motsvarande antal eller åtminstone icke mindre än halfva antalet i större träd, bygga och till telegrafverket, såsom statens egendom kostnadsfritt öfverlemna behörigen utförd telefontråds-ledning emellan Nederkalix och Bränna tillersade telefonstationer, dess bättre om det oss medgifves att utan vidare afgift från vår sida få rätt till telefonering å den allmänna linien, då allmän

telegrafstation och lämpligaste anknytningspunkt till den öfriga verldens telegrafnät, en ledning, som för meddelanden mellan Bränna och Nederkalix nödvändiggör både telefonering och telegrafering, tillskyndar både tidsförlust och onödiga kostnader och derför af kommunerna förkastas eller, om anlagd, icke i någon afseendevärd mån kommer att begagnas, derjemte göra följande vördsamma erbjudande.

Vi åtaga oss att, fullständigt oberoende af och fristående från vår ansökta, privata telefonledning emellan vårt kontor och våra verk, hvilken ledning, oafsedt en allmän, är för oss dess mer behöflig, som ett af dessa verk, Ytternorjärv, ligger på halfva vägen emellan Nederkalix och Bränna, på 7 mils afstånd från hvarandra belägna stationer, men mot tillgodonjutande af det länets bidrag af 1200 kronor, som till telegrafverket ingått för ledningen Töre-Bränna samt mot att få vederlag för stolparne till den allmänna ledningen från Kronans skogar medelst motsvarande antal eller åtminstone icke mindre än halfva antalet i större träd, bygga och till telegrafverket, såsom statens egendom kostnadsfritt öfverlemna behörigen utförd telefontråds-ledning emellan Nederkalix och Bränna tillernade telefonstationer, dess bättre om det oss medgifves att utan vidare afgift från vår sida få rätt till telefonering å den allmänna linien, då allmän telefonering derå ej pågår.

Nederkalix den 11 Dec. 1885.

Till Konungen!

Som vår underdåniga ansökan att få genom

Som vår underdåniga ansökan att få genom
enskild telefonledning sammanbinda vårt Kon=
tor i NederKalix Kyrkostad med våra längs Ka=
lix elfdal på betydande distanser från hvar=
andra belägna verk, mött oväntadt motstånd

från den myndighets sida, som borde, synes det oss,
behjerta de utomordentliga svårigheter, hvarmed
vi i denna nordliga bygd, vid skötseln af en
omfattande af omkostnader och utlagor synner-
ligen betungad rörelse, hvari det hufvudsak-
liga af ortens uppgår, hafva att kämpa; så
få vi denna vår ansökan i underdånighet här-
med fullfölja, men på det att allmänheten
[ej måtte] ~~ikke måtte~~ betungas med telefonering på en
så utomordentligt otjenlig, allmän ledning,
som den ifrågasatte Töre– Bränna, en ledning,
som genom att ikke följa Kalix elfdal till dess
hamna vid ~~NederKalix~~, ikke tillgodoser Korre-
spondenternes kraf på direkt förbindelse mel-
lan Öfver- och NederKalix hufvudorter Bränna
och NederKalix, den sednare ~~stationen såsom~~
telegrafstation ~~af~~ högre klass lämpligare till
anknytningspunkt med den öfriga verldens,
~~endast~~ kostnader, ~~da~~ meddelanden emel-
lan orterne Bränna– ~~Töre~~ måste både tele-
foneras och telegraferas ~~medföra~~ omångdubbel
tidsutdrägt och kostnad och ~~mot~~ Kommu-
nernas ~~önskningar~~ ~~onyttigtvis~~ ~~derigenom~~ små
~~krafter~~ ~~förspillas~~, derjemte göra följande un-
derdåniga erbjudande.

Vi åtaga oss att fullständigt oberoende
af och fristående från vår ~~privata~~ telefonled-
ning emellan vårt Kontor och våra verk,
hvilken, oafsedt en allmän ledning efter
Kalix elfdal, är för oss dess mer behöflig
som ett af dessa verk Yttermarjärv lig=

ligen belungad rörelse, hvilka vi nu[illegible]
liga af ortens uppgår, hafva att kämpa; så
få vi denna vår ansökan i underdånighet hän-
med[härigenom] tillfölja, men på det att —såsom det förmenas— allmänheten
ej måtte [härigenom] blifva ~~lidande~~ eftersatt och så stäld
~~ikke måtte~~ belungas med telefonering på en
så utomordentligt otjenlig, allmän ledning,
som den ifrågasatte Töre – Bränna, en ledning,
som genom att ikke följa Kalix elfdal till dess
mynning ~~vid~~ [afloppsmynning] ~~NederKalix~~, ikke tillgodoser Korre-
spondenternes kraf på direkt förbindelse mel-
lan Öfver- och NederKalix hufvudorter Bränna
och NederKalix kyrkostaden, den sednare platsen ~~stationen~~ äfven ~~sasom~~ såsom
telegrafstation ~~af~~ äfven högre klass än Töre, dessutom vida lämpligaste till
anknytningspunkt med den öfriga verldens telegrafnät,
~~endast~~ en kostnad ~~Kostnader~~, ~~då~~ som denna och att meddelanden emel-
lan orterne Bränna – ~~Töre~~ och Nederkalix via Töre måste både telefo-
neras och telegraferas ~~med fara~~ tillsbegandar mångdubbel
tidsutdrägt och kostnad och ~~mot~~ dessutom af kostnader Kommu-
nernas ~~önskningar~~ onyttigtvis derigenom sina
~~krafter förspillas~~, få vi derjemte göra följande un-
derdåniga erbjudande.

Vi åtaga oss att fullständigt oberoende
af och fristående från vår ansökta privata telefonled-
ning ~~emellan~~ emellan vårt Kontor och våra verk,
hvilken [ledning], oafsedt en allmän ledning efter
Kalix elfdal, är för oss dess mer behöflig
som ett af dessa verk Yttermorjärv lig-
ger på halfva vägen emellan NederKalix och
Bränna, på 7 mils afstånd från hvaran-
dra belagna stationer, men mot tillgodonjutande
af det länets bidrag af 1,200 Kronor, som
ikke i någon afseende vår må
pöjeller en anlagd begagnas

till telegrafverket ingått för ledningen Töre-
Bränna samt mot att få vederlag för stol=
parne till den allmänna ledningen från Kro=
nans Skogar medelst motsvarande antal eller
åtminstone icke mindre än halfva antalet i
större tråd, bygga och till telegrafstyrelsen,
såsom Statens egendom, kostnadsfritt öfver=
lemna behörigen utförd telefon-tråd ~~ledning~~ ~~förmedelst~~
~~telefontråd~~ emellan NederKalix telegraf- och
Bränna tillernade telefonstation, antagande
vi att det derjemte icke skall förvägras oss
att utan vidare afgift från vår sida få rätt
till telefonering å den allmänna linien, då
ej allmän telefonering derå pågår.

Länsstyrelsen
i
Norrbotten.

Luleå den 24 October 1885.

Kära Broder!

Den omständigheten att K. Befhde idag afstyrkt Eder ansökan om enskild telefonanläggning mellan Neder Kalix och Gyljen ger mig anledning att besvara Dig med följande rader. Jag är nemligen lifligt intresserad af att få Telefon eller Telegrafledningar tillstånd längs floddalarne och jag är i allmänhet fiende till den uppfattningen att staten bör förhindra enskilda att tillgodogöra sig denna nyttiga uppfinning. Men å andra sidan är en telefonledning till Töre från Bränna redan beslutad och bör utföras och framförallt är det af vigt att dessa ledningar blifva allmänna och icke monopoliserade af enskilde, hvilket skulle beröfva det allmänna den hufvudsakliga delen af den dermed afsedda allmänna nyttan. Då denna är lika stor för ledningen Gyljen - Bränna - Neder-Kalix - som för Bränna - Töre, är jag villig att göra allt för åfven denna liniers åstadkommande, förutsatt att Töreliniean först blir färdig och att linien blir allmän. —

I vårt län äro nemligen krafterna så små att alla måste förenas och samlas om något skall åstadkommas och i följd häraf skulle enskilda telefon liniers anläggning hafva till följd att en allmän telefon-linie blefve omöjlig. Detta är således för det allmänna skadligt och fordran på enskild ledning, till sådant

förfång för den allmänna, kan i följd deraf icke vara berättigad.

För den enskilda synes och hufvudsaken vara att erhålla en ledning ~~och om beskaffenheten af det~~ för honom om ledningen är enskild eller allmän, såvida han icke derjemte åsyftar något annat och mera, än en förbindelse mellan sina verk ~~och kontor~~.

Jag vågar derföre påräkna Ditt kraftiga bistånd för att åvägabringa båda ledningarne på det sätt, att Du icke motarbetar linien Bränna – Töre och att Du ställer Dig i spetsen för ~~en allmän telefonledning Bränna – Neder-Kalix, hvarvid~~ ~~enskild~~ ledning från Bränna ~~till Gyttjeå (och Rådeupp)~~ är förordad att genast få utföras, samtidigt med Bränna-Töre linien. På detta sätt böra allas intresse och väl befordras och Du sättes i tillfälle att bevisa och bereda oss en allmännyttig och god gerning.

Din tillgifne broder.
Lars Berg.

Med Originalet lika lydande intygar,

A. G. Aspegren

Afskrift.

Stockholm 4 November 1885.

Landshöfdingen och Riddaren
Högädle Herr L. Berg. Luleå.
Högtärade Broder!

Mycket värderade skrifvelsen af 24 pto har jag haft förmånen mottaga. Som M.B. väl inser, måste jag i en så vigtig sak communicera med mina Styrelseledamöter innan jag är i tillfälle att närmare besvara samma, men tillåter mig nu få nämna, att en telefonlinie först Töre-Bränna är någonting så orimligt och för Kalix stora och egentliga affärsplats så förnärmande, att jag, lika litet, som hvarje annan der boende, kan med sundt förnuft biträda ett sådant beslut. Nederkalix Kyrkostad har sedan en lång följd af år varit och är Kalix floddals egentliga och stora afsättningsort, hvarifrån exporten af allt hvad från jorden och skogen der produceras eger rum, hvaremot Töre är en by, hvarest endast från ~~Stockholm importerade~~ varor upplossas för räkning af de få handlanderna i Öfverkalix.
Under sådant förhållande torde det befinnas mindre lämpligt att sistnämnde plats skall komma i åtnjutande af en telefonledning med öfra byggden framför Nederkalix stora handelsplats, hvarifrån således måste telegraferas till Töre för vidare befordran pr telefon, svaret likaledes telegraferas. Hvad skada har det allmänna deremot, eller söderom Töre boende, om de

telegraferas till Kalix telegrafstation istället för till Töre, kostnaden blir den samma och ingen tidsutdrägt, snarare tvärtom, enär Kalix station under sommartiden brukar upphöjas till rang af andra klassen. Länsstyrelsen kan således ej heller deraf lida men. Sedan jag kunnat kommunicera mig med Kalix skall jag hafva åter återkomma till ämnet. Emellertid beder jag M.B. vara fullt öfvertygad om min beredvillighet och skyldighet att i allt söka efterkomma M.B:s önskningar, men i ifrågavarande fall skulle Töre kunna gå ifrån förutvarande tid, hvilket efter sakens eftersinnande icke torde böra accepteras.

Med utmärkt högaktning
tillgifne
D. Hummel.

P.S. Denna expedit som Töreforsbrukssegare bedrifver från Töre är af ringa betydenhet mot sådan från Kalix, bruket tager dels timmer från eget vattendrag och i hufvudsak såväl timmer som malm från andra platser utom Kalix.

Afskrift

Stockholm 29 December 1885.

Landshöfdingen och Riddaren
H. Herr L. B. Berg.
Luleå.

Högtärade Broder!

Sedan telefonfrågan nu kommit i ett nytt skede
beder jag få till samma återkomma.
Sedan den nu till Kongl. Majts underdånigst blifvit framställd vågar jag hysa vesi förhoppning om
M. Brs vålvilliga förord, att sådant erhålles af Kongl.
Telegrafstyrelsen, oderom tror jag mig vara försäkrad.
Jag har nu personligen uppsatt eller författat den
nya underdåniga ansökningen och torde de motiv
som der anförts såsom förespråkare för linien
Nederkalix kyrkostad — Bränna icke kunna jäfvas.
Den ekonomiska uppoffring som bolaget får vidkännas, har sin motvigt i medvetandet om att
söka åstadkomma något för det allmänna nyttigt.
Alla materialier för telefonliniens uppsättande
finnas på platsen i Nederkalix och kan densamma sålunda vara att påräkna såsom färdig för
allmän telefonering under nästa sommar.
Det är för mig ytterst motbjudande att i dessa
tider betunga allmogen med extra utgifter, och
alldenstund jag känner att denna åsigt delas
af mina styrelseledamöter i Kalix, har jag helt
och hållet velat befria allmogen från deltagande

i anläggningskostnaden.
Som allmogen i Kalix, intalad af vissa illvilliga personer derstädes, ~~icke~~ för närvarande icke synes vilja inse den ofantliga fördel, som, genom ett ändamålsenligt sjukhus' inrättande, kommit socken till del, så hafva Bergman och jag öfverenskommit, att till hälften hvar gälda den summa, som för sjukhusets slutliga fullbordning kräfts, utöfver derföre disponibla medel.

Vid en blifvande mönstringsresa, om ej förr, hoppas jag det M.B. täcktes taga det nya sjukhuset i skärskådande, äfvensom den förbättrade läkarebostaden, hvarom bråkats så mycket. M.B. får då personligen se och fälla sin dom öfver huruvida icke läkaren, synnerligast en sådan vi nu hafva, är i behof en så pass rymlig bostad, som den hvilken nu blifvit inrättad.

Kongl. Majts nådiga resolution å Luleå Sågsnickeri Aktiebolags ansökan har väl i dessa dagar kommit M.B. tillhanda. Den är visserligen i vissa delar strängare än man önskat, men man får dock vara nöjd. Af särdeles vigt för bolaget är dock att punkten rörande underhållet af flottlederna icke på ett alltför kostsamt sätt tillämpas.

Bolaget har i sanning lidit nog af att försätta dessa tillförne alldeles otrafikabla vatten=

drag i flottbart skick, och derest flottningarne under de återstående åren skola gå i behörig ordning, så faller det af sig sjelft att de som af dessa fortfarande begagnas måste i sådant skick bibehållas.
Derest syn och besigtning skall försiggå nu genast, torde bolaget benaget derom underrättas och torde M.Br., med sin fullkomliga kännedom om dylika saker, godhetsfullt låta anordna synen på möjligast billiga sätt. Det är Appoelfven, Perlelfven och lilla Luleå elf, hvilka komma att fortfarande begagnas.
Tidsförhållandena äro öfverallt mycket dystra och ytterligare prisfall, äfven å trävaror, att befara.
Jernmarknaden är alldeles ohjelplig. Konkurser höra till ordningen för dagen. Måtte det nya året komma att framvisa någon förbättring.
Tillönskande M.Br. med famelj ett i alla afseenden godt nytt år har jag äran teckna
Med fammaste högaktning
tillgifnast
D. A.

Det var i dessa tider icke så lätt att under de aldra sista dagarne af året oforåtenadt måsta inbetala 110,000.- Kr., men är nu verkstält.

Luleå 24 April 86

Ärade Broder

Länsstyrelsens nu afgifna utlåtande i telefon frågan är hufvudsakligen i korthet följande:

att som frågan om telefon Töre för Bränna nu befinner sig i det skick, att de af K. Mjt fastställda vilkor äro garanterade förordas en ledning Nederkalix – Bränna, för byggande hvaraf sökandebolaget borde erhålla ett anslag af 600 kronor, mot vilkor;

att bolaget vidkännes den årliga afgiften till landstinget att villigt dertill lemna bidrag;

att stationerna i N. Kalix, Töre

Calix 24 Apr 96

morgård och Bränna förestås
af edsvurna personer;
samt att der sökandebol.
telefonerar till Central eller
ändstation derför erlägga afgift
i likhet med hvad af öfriga
erlägges.
Hvarefter ifrågasattes att
derefter skulle kunna bli en
ledning Töre - Nederkalix -
Äro dessa uppgifter ej tillfyl-
lest kan jag sända en full-
ständig afskrift af utlåtandet.
Att målet mot Dahlqvist skulle
nedläggas var ju naturligt, då
D. lemnade förbindelse på
återstoden af sin skuld till Berg-
mark, för att derigenom undslip-
pa rättegång; förbindelsen lär
lyda å 60 Kr. 25 öre. Ödmjuke
vännen
H. J. Rira

02 Nov 1885

— . — — — — — — —

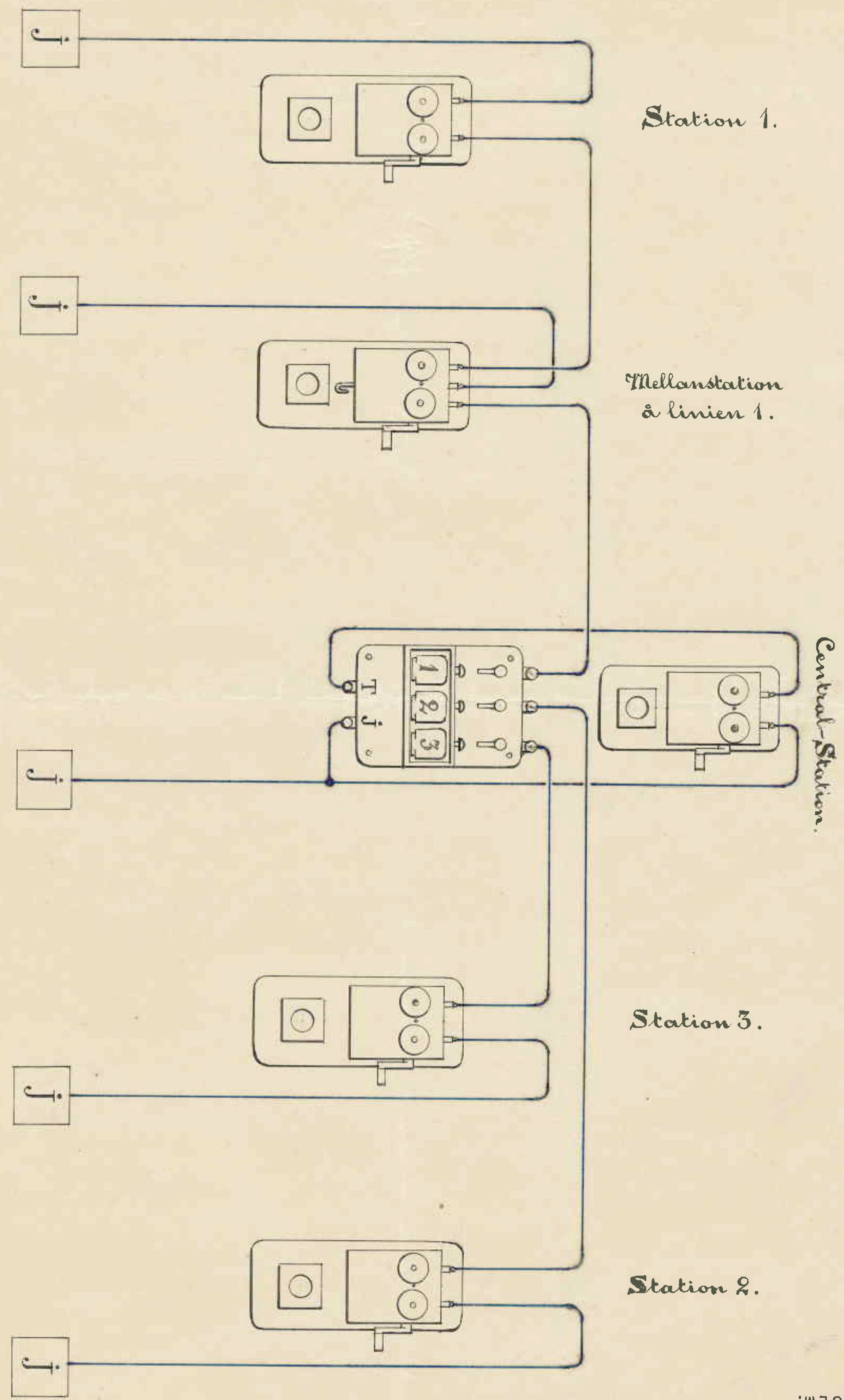
Gårdagen ingick i vidimerad copia bilagda bref från Landshöfdingen, på detta svarar jag endast nu, att jag ej för närvarande kan besvara samma förr än jag hunnit communicera mig med mina styrelseledamöter i Kalix. Emellertid är det nu min öfvertygelse, att det bästa sätt på hvilket vi kunna komma ifrån saken är att vi söka förmå Kommunerna ingå på en allmän telefonledning Neder-Kalix telegrafstation - Bränna, men på inga vilkor Töre - Bränna och om äfven icke annat hjelper, att vi sjelfva bekosta ledningen från Nederkalix till Yttermorjärv om sålunda hindra Nederkalix boarne att endast kosta på det övriga från Yttermorjärv till Råktfors om Öfverkalixarne derifrån till Bränna, detta dock i nödfall. Vidare att hela vårt inköpta förråd för telefon-ledningen öfvertages till hvad det kostar i Kalix. Att telefonledningen i främsta rummet skulle bli emellan Töre och Bränna är så onaturligt och orimligt, att Landshöfdingen må bli ond

nu, att jag ej för närvarande kan besvara samma
förr än jag hunnit communicera mig med mina
styrelseledamöter i Kalix. Emellertid är det nu min
öfvertygelse, att det bästa sätt på hvilket vi kunna
komma ifrån saken är att vi söka förmå Kom-
munerna ingå på en allmän telefonledning Neder-
Kalix telegrafstation - Bränna, men på inga vilkor
Töre - Bränna och om afven icke annat hjelper,
att vi sjelfva bekorta ledningen från Nederkalix
till Yttermorjärv och sålunda hindra Nederkalix
boarne att endast korta på det öfriga från
Yttermorjärv till Råktfors om öfverkalixarne
derifrån till Bränna, detta dock i nödfall.
Vidare att hela vårt inköpta förråd för telefon-
ledningen öfvertages till hvad det kostar i Kalix.
Att telefonledningen i främsta rummet skulle
bli emellan Töre och Bränna är så onaturligt
och orimligt, att Landshöfdingen må bli ond
eller god, så måste vi motarbeta detta med
alla de krafter som stå oss tillbuds, ty att

Kalix Kyrkostads innevånare, som bo vid stora Kalix elfs mynning, och der våtelsen är 20 gånger så stor som i Töre, skola nödgas först telegrafera till Töre för att derifrån få telegrammet framfördt per telefon än, såsom nämndt, så orimligt att ingen menniska med sundt förstånd sådant kan frivilligt medgifva. Det synes af brefvets innehåll, det jag förr prickat med rödt hvad Landshöfdingen i fördolda ordalag åsyftar. Gerna skulle jag vilja tro två vederbörande i denna sak, men du vet huru många gånger vi äro af vederbörandes välvillighet beroende och jag tror derför att vi göra klokast att gå en medelväg och fortaga vederbörande den tanken att vi endast velat åsyfta eget intresse och aftvinga andra. Men denna sak går icke om Du icke personligen går in till Landshöfdingen och föreställer honom, huru orimligt det är att Töre skall få sin telefonledning framför Nederkalix Kyrkostad. Vill han låta Töre Bränna falla ...

först telegrafera till Töre för att derifrån få
telegrammet framfördt per telefon är, såsom
nämndt, så orimligt att ingen menniska med
sundt förstånd sådant kan frivilligt medgifva.
Det synes af brefvets innehåll, det jag för=
prickat med rödt hvad Landshöfdingen
i fördolda ordalag åsyftar. Gerna skulle
jag vilja trotsa vederbörande i denna sak,
men du vet huru många gånger vi äro af
vederbörandes välvillighet beroende och jag tror
derför att vi göra klokast att gå en medel=
väg och fråntaga vederbörande den tanken
att vi endast velat åsyfta eget intresse
och afstånga andra. Men dennasak (går icke tr.)
om Du icke personligen far in till Landshöf=
dingen och förestäler honom, huru orimligt
det är att Töre skall få sin telefonledning
framför Nederkalix Kyrkostad. Vill han låta
Töre – Bränna falla, så tordi vi icke kunna
spänna bågen högre än såsom nämndt, men

detta är ett oeftergifligt vilkor och kan icke skada det allmänna utan tvertom, och då Länsstyrelsen eller någon söderom Töre vill hafva något framfört per telefon till Öfverkalix, så måste han ju telegrafera till stationen, om det nu telegraferas till Töre eller Nederkalix, så kostar det lika mycket och går lika fort samt om sommaren fortare, emedan Kalix station då nemligen är öppen längre tid af dygnet än den i Töre.

STOCKHOLMS
BELL TELEFON AKTIEBOLAG.
STOCKHOLM.

När Grytnäs signaleras, skall handtelefonen alltid hängas i klykan och vefven hastigt kringvridas.

~~Handtelefonen~~ sättes derefter till örat, då man efterhör, om signalen uppfattats af vederbörande (centralstation eller annan) station.

Under pågående samtal håller handtelef. betjenande till venster öra, men så snart samtalet upphört hänges densamma åter i klykan, der den bestämdt förbli hängande under det telefonen ej är i bruk.

När Grytnäs signaleras sättes handtelefonen till örat, hvarefter man genom utropande af ordet Hallå ger tillkänna att signalen uppfattats.

Om telef. icke är under hvar signalen (ringningen) så vad han som på den station som anträffas.

Signal som går från Grytnäs hvarest af på ~~Centralstationen~~ intill dess denna station tillkopplat den linie som till afgifvande begynnes hvarefter ny signal på linien då uppfattas äfven af de stationer, som äro belägna å samma linie.

Under samtalets upphörande skall vefven hastigt vridas för att till ~~centralstationen~~ gifva tillkänna att sådant förhållande.

Närbygn signaleras ~~genom~~ med tvenne ~~signaler~~ vefningar som följa tätt

man efterhör, om signalen uppfattats af vederbörande (centralstation eller annan) station.

Under pågående samtal håller handtelef. beständigt till venstra örat, men så snart samtalet upphört hänges densamma åter i klykan, där den beständigt skall hänga under det telefonen ej brukas.

När [illegible] signalernas sändas handtelefonen till örat, hvarefter man genom utringning af något [illegible] ger tillkänna att signalen uppfattats.

Om telef. [illegible] är [illegible] hvar signalen [illegible] så vet han som på den station som anropas.

Signal som göres från [illegible] [illegible] på centralstationen [illegible] denna station till kopplad den linie som till [illegible] begynnes hvarefter ny signal [illegible] linie då uppfattas [illegible] af de stationer, [illegible] att belägga [illegible] linie.

Sedan samtalet upphört [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] till centralstationen gifva tillkänna att sådant förhållande.

När byn signalerad. [illegible] med tvenne vefningar som följa tätt på hvarandra, och med [illegible] upprepas.

Den som begynt samtalet tillhör att gifva centralstationen tillkänna att samtalet upphört.

STOCKHOLMS
BELL TELEFON AKTIEBOLAG,
STOCKHOLM. den 16 Oktober 1882

Grossh. H. Herr J. A. Bergman

Nederkalix.

T

Åberopande vår skrifvelse af den 11 d:s hafva vi äran härmedan lemna de för telefon-apparaternas uppsättning nödiga uppgifter. Som vi redan i ofvannämnda skrifvelse haft äran meddela finnes för närvarande ingen 4 liniers vexel färdig och en sådan kan icke heller göras så beqväm som en för 3, vi skola emedlertid om Ni så önskar iordninggöra och uppsända en 4 liniers.

Emedlertid vilja vi föreslå att tillsvidare den apparat, som är försedd med krok (omkastar-inrättning) under ringapparaten, uppsättes som mellanstation på den linie, der det för liniens framdragning bäst passar, hvarigenom således endast 3 linier framkomma till Centralstationen.—

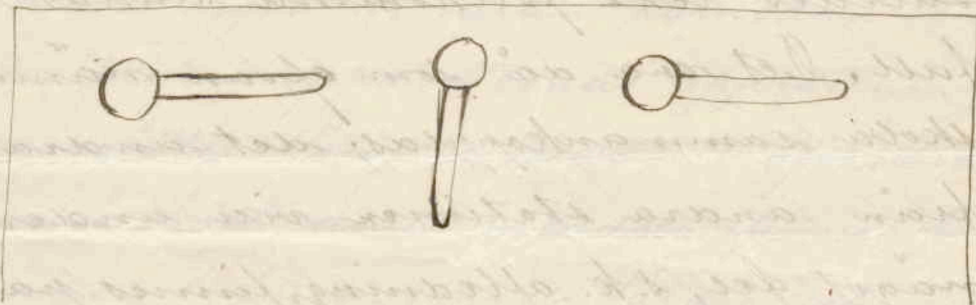
/. Anordningen synes af vidfogade teckning.—

1

Vexelapparaten uppassas vertikalt på en vägg; till hvarochen af de ofvanpå densamma befintliga 3 klämskrufvarne föres hvar sin linie. Till den ena af de båda under vexeln befintliga klämskrufvarne (å vexelns baksida märkt med T) föres en tråd från stationens telefonapparat; till den andra (märkt med J) föres jordtråden. Från telefonapparatens andra klämma föres som vanligt en tråd till jorden.

Anordningen med vexeln torde förstås af följande: När apparaten är i hvila skola alla klaffar vara uppfälda och alla vreden stå vertikalt. Vid dylik ställning stå alla linierna till jorden, hvarochen endast genom sin klaffapparat – således icke genom centralens telefonapparat; men så snart ett anrop kommer från en linie faller motsvarande klaff, och telefonapparaten blir, genom en authomatisk omkastningsinrättning, som står i förbindelse med klaffen, invexlad, hvadan således signalen höres; man har då endast att aflyfta handtelefonen och meddela sig med den anropande. Önskar denna

blifva satt i förbindelse med annan linie har man endast att föra de motsvarande vredens handtag i horizontal riktning. Om t. ex. linien 1 begär att blifva satt i förbindelse med linien 3 blir vredens ställning således sådan som nedanstående teckning visar.

När de båda samtalande slutat, gifva de signal (slutsignal), hvarvid båda klaffarne falla, hvilket då är ett tecken för "Centralen" att sätta vreden normalt. Under det att 2 linier samtala med hvarandra är det intet hinder för centralen att samtidigt meddela sig med den 3dje linien. —
Emedlertid iaktages att, då man från centralen vill meddela sig med en linie skall alltid denna linies klaff vara nedfälld, och dess vred stå vertikalt hvarförutan

hvarken signal eller samtal gå fram.
Vill således centralen anropa linien 2, trycker man först på den andra i ordningen af de 3ne knappar som sitta ofvanför klaffapparaterna, hvarvid klaffen 2 faller, och är jag nu i tillfälle kunna gifva signal och samtala utåt linien. – Då vreden stå horizontelt är all förbindelse med centralens telefonapparat upphäfd. Denna ställning bör således icke förekomma annat än i 2ne fall. Det ena då som ofvan nämndt 2 linier skola sammankopplas; det andra, om jag från andra stationer vill undersöka om något fel, s.k. afledning, finnes på linien. –
I senare fallet låter man då, efter förut träffad öfverenskommelse, det beträffande vredet stå horizontalt 1. e. 2 minuter, under hvilken tid den andra stationen bör gifva signal. Klockorna böra då icke ljuda på någondera stationen. Ljuda de på båda stationerna är det fel inom vexeln. Ljuda de på den signalerande stationen, är det afledning på linie. Det förstnämnda fallet är mindre troligt att det någonsin inträffar; det senare kan lätt hända, om tillräcklig omsorg icke är nedlagd vid

STOCKHOLMS
BELL TELEFON AKTIEBOLAG,
STOCKHOLM.

liniens uppsättning t. ex. att grenar ligga emot tråden eller att densamma på annat sätt är mindre väl isolerad. – Då något starkt regnväder inträffar vore i alla hänseenden skäl att på dylikt sätt afprofva alla linierna. –

Beträffande mellanstationsapparaten (den med krok) insättes hvardera linien ~~hvardera linien~~ i hvar sin af de båda ofvanför apparaten befintliga ytterklämmorna, så att den från venster kommande linien införes i den venstra klämman, och den från höger kommande linien i den högra, samt jorden till den mellersta klämman.
Då man signalerar trycker man på knappen och kringför då vefven samtidigt. Som denna signal går åt båda hållen, bör man hafva olika signaler för de båda å denna linie befintliga stationerna så att t. ex. för den bortersta gålla 2 signaler och för mellanstationen 1 signal. – Då man samtalar aflyftes handtelefonen från sin krok och man förer kroken så långt den går åt den sida dit man vill tala, så att om

jag vill tala till venster för jag kroken åt venster och tvärtom. Centralen och ändstationerna kunna icke samtala med hvarandra, om icke mellanstationens krok hänger vertikalt, hvadan, när samtalet å mellanstationen är slut, man bör hänga handtelefonen på kroken, då densamma af handtelefonens tyngd intager det vertikala läget.

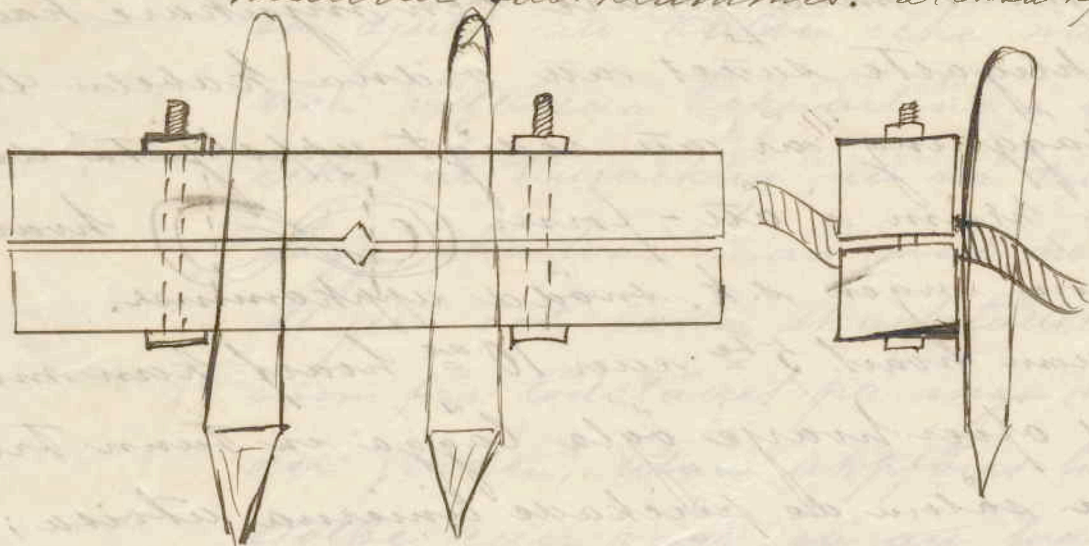
Vid nedläggning af jordplåtarne iakttages, att desamma nedläggas der marken ständigt är fuktig samt att de komma så djupt att kälen icke når dem. Om den vidlödda kopparlinan ~~icke är~~ (20 fot) icke är tillräcklig att nå till stationens vägg, skarfvar man med vanlig linietråd af jern och löder skarfstället med Tenn, men får lödstället på inga vilkor ligga under jorden, utan uppföres linan på en stolpe eller vägg, så att lödstället kommer att vara i fria luften.—

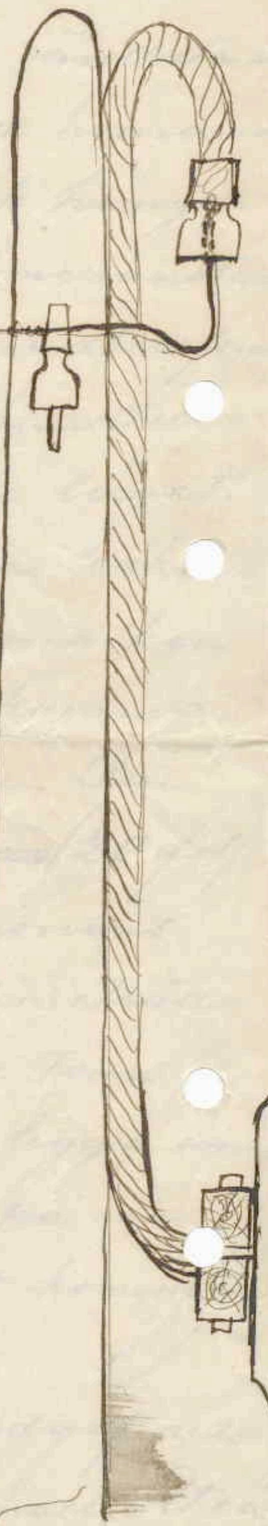
Då den knappa tiden icke medgaf att sända den reqvirerade kabeln med "Piteå", hafva vi expedierat densamma med nästgående båt, ångf. Hermelin.—

Vi hafva väl bemärkt Eder begäran att erhålla kabeln upprullad på ett hjul och ehuru vi visserligen hafva flera dylika hjul att afläta hafva vi dock icke kunnat efterkomma Eder begäran, emedan det erfordras särskild inrättning med stark maskinkraft att upprulla en så pass svår kabel, som den Ni erhållit, och sådana maskiner hafva vi ej här. De tomma kabeltrummor vi hafva äro från utlandet och hafva hitkommit med finare och mjukare kablar. Lämpligaste sättet att ordna kabeln för nedläggning är att sedigt uppskjuta den i en pråm i åtta-form hvarigenom ingen s.k. snödd uppkommer. Emellan hvart 5te eller 10de hvarf kan man tvärs öfver hvarje ögla lägga en tunn träribba såsom de prickade linierna utvisa; detta för att vara fullt betryggade för trassling. Kabeländan uppföres utefter stolpen och ändan omböjes på sätt teckningen å andra sidan utvisar hvarefter kabelhatten påpassas. Kabelhatten fästes medelst blånor och mönjekitt (hälften mönja och hälften blyhvitt, blandadt

blandadt till en deg förmedelst linolja.)
Jernbeklädnaden på kabeln skall sluta vid nedre kanten af kabel=hattens trängre hals.—

För att skydda kabeln så att den genom vårfloden eller möjligen förekommande ankring icke bortrif=ves från stolpen göras 2^{ne} 3 à 4 fot långa sparrar, 5 à 6 tums 4kant, emel=lan hvilka kabeln förmedelst ~~kil=ka kabel~~ ett par jernbultar med muttrar fastklämmes. Dessa sparrar

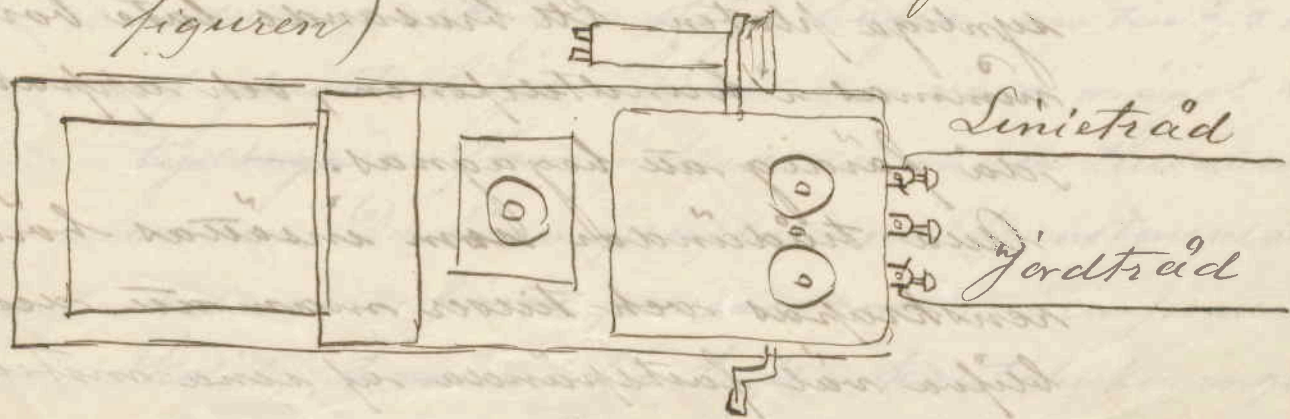
nedgräfvas i marken emellan kabel=stolpen och vattnet och framför de=samma (från vattnet räknadt) ned=slås på hvardera sidan om kabeln en stadig påle, hvarefter alltsammans öfverskottas med den uppkastade jorden.

1./

STOCKHOLMS
BELL TELEFON AKTIEBOLAG,
STOCKHOLM.

Om Uppsättningen

Apparaten fastskrufvas på en vertikal stadig vägg; är väggen af trä, lägges under hvardera skruf-fästet en tunn packning af läder eller papp. — Är väggen af sten är packning icke behöflig; men bör man då proppa för hvarje skruf. — Man undviker helst att placera apparaten på en tunn vägg, eller på en sådan utanför hvilken körning med tunga lass eller annat buller förekommer. Icke heller bör den sättas nära någon eldstad, emedan batteriet då snart uttorkar. Linieträden och jordtråden indrages till hvar sin af de båda yttersta klämskrufvarne öfverst å instrumentets ringapparat. (se figuren)

I batteriet (den galvaniska stapeln) iślås cirka 100 gramm salmiak, hvarefter mjukt vatten (icke källvatten eller saltsjövatten) påfylles till 2/3 delar af glasets höjd, och iakttages noga att glaset är väl torrt samt att intet spilles på dess utsida eller på kanten. (Båda kautschuksringarne skola vara under vätskytan) Härefter inskjutes stapeln i sitt skåp och hvardera af de båda der befintliga trådarne förbindes med hvar sin pol, nemligen ena tråden till kolet och den andra till zinken.

Mikrofonskåpet öppnas och en i detsamma, till skydd under transporten, instucket papper borttages försigtigt så att de fina fjedrarne ej blifva böjda eller skadade.

Sedan Batteri- och Mikrofonskåpen blifvit tillslutna aflyftes handtelefonen och sättes för örat, samtidigt blåser man på c:a 6 tums afstånd mot den i det runda hålet på mikrofonen synliga plåten. Ett brusande läte bör nu förnimmas i handtelefonen, och apparaten är då färdig att begagnas.

Alla trådändar som insättas böra väl renskrapas och tillser man att desamma blifva väl fastspända af sina motsvarande

skrifvas.

Om möjligen förekommande fel.

Skulle apparaten efter någon tid börja försvagas eller lemna ett mindre tillfredställande resultat, får detta icke tillskrifvas apparatens beskaffenhet, utan är det städse beroende på något tillfälligt fel, som uppstått vare sig inom batteriet eller i ledningarne.

Batteriet. Om salmiak dragit sig öfver glasets kant, är detta bevis på att glaset varit fuktigt. Salmiaken bortskrapas då väl, glaset torkas utvändigt och på kanten. Öfre kanten och c:a en tum af glasets öfre innersida bestrykes rundt om med såpa eller olja, något salmiak tillsättes i vätskan, hvilken sednare icke får stiga högre än till 2/3 delar af glasets höjd. Skulle den vara något betydligare förminskad derunder, tillsättes vatten. De båda ytterplattorna (brunstensplattorna) skola vara hårdt pressade mot mellanplattan (kolet), hvarom icke hafva kautchuksringarne

blifvit slappa och kan man då fastbinda plattorna hårdare medelst vanligt segelgarn, intilldess nya kautchuksband hinna anskaffas. Skulle krystaller afsätta sig på någon af plattorna eller på zinken bortskrapas de fullständigt och tillser man att isynnerhet de ytor af plattorna, som ligga an mot hvarandra äro rena. Om vätskan i glaset är mjölkfärgad bör alltid något salmiak tillsättas.

Snöret, som går till handtelefonen undersökes att det ~~intet~~ icke är bräckt vid någon af de fyra öglorna, äfvensom tillses att alla öglorna sitta väl fast i sina klämskrufvar. Öglorna få icke beröra hvarandra.

Handtelefonen Locket afskrufvas och plåten samt ändan af stålmagneten rentorkas väl. Plåten måste vara plan, hvadan man bör akta sig för att stöta densamma.

Om jag sjelf hör illa men höres väl bör jag i första rummet misstänka att något smalk fastnat emellan stålmagnetens ända och plåten, hvilket då på ofvannämnda sätt lätt bortskaffas. — Stålmagneten och plåten få aldrig beröra hvarandra. Att öfvertyga mig om att ett litet tomrum finnes emellan desamma

2)

knackar jag lindrigt mot plåten med nageln, då jag lätt förnimmer om det som man säger "svarar" eller icke. Det förra får naturligtvis icke inträffa.

Ringapparaten. Skåpet öppnas, o alla fjederändar renskrapas och böjas så att de göra säker kontakt. Sådana träskrufvar, som fästa trådar och brickor tilldragas för den händelse träet skulle hafva torkat. De trådar som gå till gångjernen undersökas, att de ej äro lösa.

Mikrofonen. En ren postpappersbit med klippta eller skurna (ej rifna) kanter föres emellan platinakontakten och kolbrickan (hvardera af dessa fästade vid hvarsin tunn fjeder). Kolbrickan får på inga vilkor beröras med fingrarne eller på annat sätt komma i beröring med något fett.–

Den tunna fjedern vid hvilken platina-kontakten sitter får ej ligga an mot plåten eller ligga mycket nära densamma; omböjes i så fall. Kolbrickan skall sitta stadigt fastskrufvad vid sin fjeder.– Efterse att alla trådledningar ligga fria; tilldrag träskrufvarne, som fästa trådar och kopparbrickor; rengör fjedrarne på gångjernen böj ut dem något

samt undersök att alla trådar som gå till dem göra goda kontakt.

För att öfvertyga sig om så kallad afledning (obehörig förbindelse med jorden) skulle före=finnas anmodar man den andra stationen löstaga linieträden ur apparaten under ett par minuter; under denna tid kringdrager jag ~~tråden~~ vefven hastigt, hammaren bör då icke röra sig det ringaste, än mindre klockorna ljuda. I motsatt fall undersöker jag linien samt inledningarne vid stationerna. Om nå=gon gren eller qvist skulle skrapa mot linieträ=den, märkes detta ofta genom ett ojämt och obehagligt potterande i handtelefonen, sam=ma läte uppkommer äfven om trådledningar och förbindelser för batteriet ej göra god kon=takt. När allt är klargjort ringer man upp den andra stationen och frågar huru det hörs dit. Blir svaret det hörs bra och svaret också höres bra, profvar man huru signa=len går fram i båda riktningarne.—

STOCKHOLMS
BELL TELEFON AKTIEBOLAG,
STOCKHOLM.

Vexeln hafva vi beordrat från vårt förråd i Sundsvall och hoppas vi att densamma välbehållen framkommit, hvadan vi tagit oss friheten uppföra densamma på bifogade räkning.

./.

./.

2^{ne} Fraktsedlar å härifrån gjorda afsändningar bifogas härjemte

Högaktningsfullt

STOCKHOLMS BELL TELEFON AKTIEBOLAG

[illegible]